

Trojičné spoločenstvo a život Boha

17

ZOPAKOVANIE Z MINULA

Kto nám v krátkosti
zhrnie zistenia z
predchádzajúcej
hodiny?

Deizmus
„Počítačový model“ Boha a sveta
Akým sa javí byť Boh vzhľadom
na svet

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

ZOPAKOVANIE Z MINULA

Svojim rozumom môžeme s istotou dôjsť k poznaniu:

- **Existencie** Boha
- ako **inteligentného pôvodcu** Vesmíru.

Boh ale sám od seba o sebe zjavil a odhalil viac. Vďaka tomu vieme, že:

- Boh nejestvuje vo svete, ani nad svetom, ani mimo sveta, ale naopak, **svet jestvuje v Bohu**,...
- ... pričom ale svet nie je Bohom, ani Boh nie je svetom (ako verí panteizmus)
- Boh je **VŠADEPRÍTOMNÝ** vo svete
- Je **VŠEVEDIACI** a vie všetko čo je, bolo i bude
- Je **VŠEMOHÚCI**, vytvára zákony Vesmíru, ale sám im nepodlieha a nie je nimi viazaný.

ZOPAKOVANIE Z MINULA

Voči Bohu **sme v podobnom postavení**, ako:

- **virtuálne postavičky** v počítačovej hre...
- ... **voči počítaču**, programátorovi a hráčovi v jednom.

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

DNES...

Predkovia u Boha rozlišovali:

- *ekonómiu* = konanie a prejavovanie sa Boha vzhľadom k stvorenému svetu;
- *teológiu* = pohľad na Boha, aký je sám v sebe.

Minule sme sa venovali Božej *ekonómii*. Dnes sa ponoríme trochu do *teológie* Boha.

OTÁZKA

Čo robí Boha Bohom?

**Prečo, kvôli čomu by
sme sa Mu mali klaňať,
uctievať Ho, byť Mu
oddaní,...?**

OTÁZKA

Všetci títo ľudia mali obrovskú moc, bohatstvo, tvorili ríše, rozhodovali o osudoch miliárd, o ich živote a smrti, boli zbožňovaní...

Boli bohmi? Alebo sa Bohu aspoň podobali? Blížili?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

OTÁZKA

Ked' hráte počítačovú
hru – **STE BOHOM?**
CÍTITE SA TAK?

OTÁZKA

Znamená to, že všetky počítačové postavičky by túžili vymeniť svoj život a svoje dobrodružstvo za Váš bežný život?

Alebo je to naopak: hráte počítačové hry, lebo Vás bavia viac, ako Váš život?

OTÁZKA

**ČO TEDA
PRESNE
ROBÍ BOHA
BOHOM?**

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Čo robí Boha Bohom?

To, čo v plnosti robí Boha Bohom, sú tieto štyri kľúčové vlastnosti, ktoré Boh o sebe zjavil:

- BOH JE BLAŽENÝ
- BOH JE LÁSKA
- BOH JE SVÄTÝ
- BOH JE STVORITEĽ

Blažený Boh

Kresťanstvo, Židovstvo, ale
aj všetky ostatné
náboženstvá sú o tom
zhodne presvedčené:

Boh (bohovia) **je blažený.**

Kresťanstvo dodáva: „**sám v
sebe**“ – teda Jeho blaženosť
nespočíva v niečom mimo
Neho, ale pramení z Neho
samotného a nič vonkajšie k
nej nepotrebuje.

A hand is holding a black Samsung tablet. The screen of the tablet is white and displays a quote in a mix of black and red text. The quote reads: „Nekonečne dokonalý a sám v sebe blažený Boh...“ followed by (KKC 1) in parentheses. The background of the entire image is a soft, warm gradient of yellow and orange, with a faint, artistic illustration of a person's face on the left side.

„Nekonečne
dokonalý a
sám v sebe
blažený
Boh...“

(KKC 1)

OTÁZKA

**ČO ROBÍ BOHA
SAMÉHO V
SEBE
BLAŽENÝM?**

Rozumná odpověď = 1 dnešní kredit

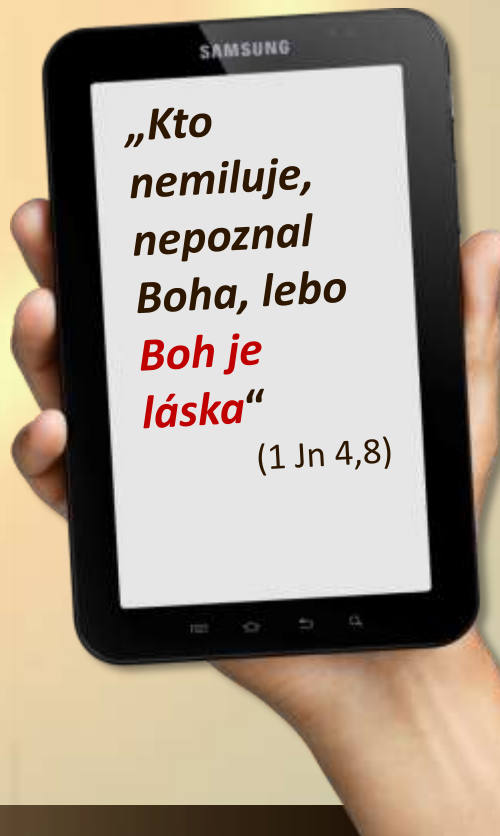
1) LÁSKA

POZOR!

- Nehovorí: „Boh miluje!“
- Hovorí: „Boh JE láska!“

Láska je podstatou Boha, nie činnosťou, ktorej sa venuje.

Patrí k Jeho prirodzenosti a preto Boh jednoducho
NEMÔŽE NEBYŤ LÁSKOU!

A hand holding a black Samsung tablet. The screen displays a quote in Slovak: „Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska“ (1 Jn 4,8). The words „Boh je láska“ are highlighted in red. The background of the slide is a warm, golden-yellow gradient with a faint image of a person's face on the left.

„Kto
nemiluje,
nepoznal
Boha, lebo
**Boh je
láska**“
(1 Jn 4,8)

OTÁZKA

**ČO JE PODSTATOU
LÁSKY?**

**BEZ ČOHO LÁSKA
NIJAKO NIE JE
MOŽNÁ?**

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

1) LÁSKA

Podstatou lásky je ale
VZŤAH.

Nemôžete milovať, ak ste sami.

Dokonalá láska má dokonca hneď dva rozmery:

- Darovať sa milovanému
- Spoločne s ním hľadiť jedným smerom = spoločne milovať niekoho tretieho a deliť sa s ním o svoju lásku

Dobrým príkladom je MANŽELSTVO a RODINA, kde

- Muž miluje ženu a daruje sa jej
- Žena miluje muža a daruje sa mu
- Spoločne milujú svoje deti a darujú sa im

OTÁZKA

BOH JE LEN JEDEN...

**KOHO a AKO teda Boh
miloval ešte „prv“, než
stvoril svet, ľudí a anjelov,
aby ich mohol milovať?**

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

Jediný, ale nie osamotený

V Ježišovi Kristovi

Boh o sebe odhaľuje jedno

**prevratné
tajomstvo:**

*„Boh je jediný,
ale nie osamotený!“*

(Vyznanie Damasovo, 5. storočie)

Jediný, ale nie osamotený

**JEDINÝ BOH JE
SPOLOČENSTVOM TROCH
OSÔB:**

- Otec
- Syn
- Duch Svätý

*„Chod'te teda, učte všetky národy a
krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha
Svätého.“*

(Mt 28,19 SSV)

V jedinom spoločnom Mene všetkých
troch – a tým je jediné možné meno:
Božie Meno JHWH.

Jediný, ale nie osamotený

Tieto tri osoby sa **od seba skutočne odlišujú** – nie sú to len tri rôzne spôsoby prejavovania sa Boha, ale opravdivé tri odlišné osoby!

„A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky - Ducha pravdy.“

(Jn 14,16-17 SSV)

Ježiš v tejto jedinej vete zjavne hovorí o Otcovi a o Duchu ako **troch úplne odlišných osobách**.

Jediný, ale nie osamotený

Tieto tri osoby sa **od seba**
skutočne odlišujú – nie sú

y
ale

„Toto je katolícka viera: uctievať jedného Boha v Trojici, Trojicu v Jednote, bez zmätenia osôb a delenia podstaty: lebo **iná je Osoba Otca, iná Osoba Syna a iná Osoba Ducha Svätého**, ale božstvo Otca, Syna a Ducha Svätého je jedno, patrí im rovnaká sláva a rovnako večná je aj ich veleba.“

(Sv. Atanáz, 3. – 4. storočie)

„My pevne veríme a úprimne vyznávame, že je iba jeden **pravý Boh**, večný a nesmierny, nepochopiteľný, všemohúci a nevyjadriteľný, **Otec, Syn a Duch Svätý**: **tri osoby, ale jedna existencia, jedna podstata a absolútne jednotná prirodzenosť**.“

(IV. lateránsky koncil, 1215)

á iného
y -

,16-17 SSV)

Ježiš v tejto jedinej vete zjavne hovorí o Otcovi a o Duchu ako **troch úplne odlišných osobách**.

Jediný, ale nie osamotený

Láska, tvoriaca jednotu, je však tak veľká, že Otec, Syn a Duch Svätý **nie sú traja, ale len JEDINÝ BOH JEDINEJ BOŽSKEJ PODSTATY!**

„Kto vidí mňa, vidí Otca.“

(Jn 14,9 SSV)

„Ja a Otec sme jedno.“

(Jn 10,30 SSV)

*„...aby ste poznali a vedeli, že **vo mne** je Otec a ja v Otcovi!“*

(Jn 10,38 SSV)

Jediný, ale nie osamotený

Láska, tvoriaca jednotu, je však tak veľká, že Otec,

ú
OH

„Toto je katolícka viera: uctievať jedného Boha v Trojici, Trojicu v Jednote, bez zmätenia osôb a delenia podstaty: lebo iná je Osoba Otca, iná Osoba Syna a iná Osoba Ducha Svätého, ale božstvo Otca, Syna a Ducha Svätého je jedno, patrí im rovnaká sláva a rovnako večná je aj ich veleba.“

(Sv. Atanáz, 3. – 4. storočie)

„My pevne veríme a úprimne vyznávame, že je iba jeden pravý Boh, večný a nesmierny, nepochopiteľný, všemohúci a nevyjadriteľný, Otec, Syn a Duch Svätý: tri osoby, ale jedna existencia, jedna podstata a absolútne jednotná prirodzenosť.“

(IV. lateránsky koncil, 1215)

n 14,9 SSV)

10,30 SSV)

„...aby ste poznali a vedeli, že vo mne je Otec a ja v Otcovi!“

(Jn 10,38 SSV)

Jediný, ale nie osamotený

Láska, tvoriaca jednotu, je však tak veľká, že Otec,

ú
OH

„Bůh je tak bytostně láska, že jednota, která je v jistém smyslu jeho definicí, je prostým důsledkem lásky.“

(S. Weil)

A pretože tato jednota je jednotou blíženské lásky, proto je trojiční - vnitřní život Trojice, který zároveň spojuje i odlišuje, má v Bohu za jediný zákon sebe samu, a právě svobodným působením tohoto zákona se Bůh stává trojicí. Pro křesťany znamenají slova „Bůh je jeden“ totéž jako „Bůh je láska“. Podobně vlastně i všechna jména, která křesťané Bohu dávají, jsou jen synonyma pro vznešenost blíženské lásky. “

(Rémy Brague, filozof)

n 14,9 SSV)

10,30 SSV)

„...aby ste poznali a vedeli, že vo mne je Otec a ja v Otcovi!“

(Jn 10,38 SSV)

Na lepšie pochopenie...

**Jedna voda,
odlišné
skupenstvá**

Je nepochybne
rozdiel, či Vás oveje
liter **PARY**,...

... obleje liter **VODY**,...

... alebo trať liter
ĽADU!

... a predsa je to stále jedna a tá istá voda: Ľad je úplnou vodou,
para je úplnou vodou, voda je úplnou vodou a dohromady nie sú
viac, ale zase tou istou, rovnako úplnou vodou!

Na lepšie pochopenie...

V Božom spoločenstve Trojice sa
Božské **osoby od seba líšia vzťahmi:**

- Otec plodí Syna...;
- Syn je zrodený z Otca...;
- a, samozrejme, vzťahy lásky:

**Jeden
Boh,
odlišné
vzťahy**

BOH OTEC

- miluje a je milovaný
- **dáva** v láske celého seba a je súčasne rovnako **obdarovaný** Synom a Duchom
- a súčasne s Duchom **zdieľa** lásku k Synovi a so Synom lásku k Duchu.

BOH SYN

- miluje a je milovaný
- **dáva** v láske celého seba a je súčasne rovnako **obdarovaný** Otcom a Duchom
- a súčasne s Duchom **zdieľa** lásku k Otcovi a s Otcom lásku k Duchu.

BOH DUCH SVÄTÝ

- miluje a je milovaný
- **dáva** v láske celého seba a je súčasne rovnako **obdarovaný** Otcom a Synom
- a súčasne s Otcom **zdieľa** lásku k Synovi a so Synom lásku k Otcovi.

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

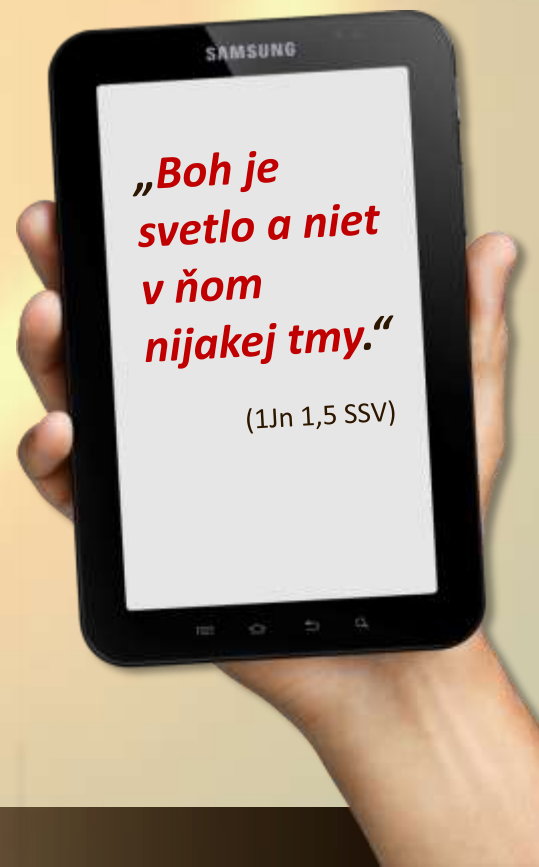
2) SVÄTOŠŤ

SVÄTOŠŤ –

čiže úplná, absolútna
dokonalosť Boha, ktorý je
**dobrom, len dobrom, nič
než dobrom –**

**bez akéhokoľvek náznaku
zla, pokrútenosti,
pokrivenosti, deformácie,
nedokonalosti,...**

100% svetla, 0% tmy...

OTÁZKA

PREČO JE BOH TAK EXTRÉMNE SVÄTÝ?

Dokázali by ste to
vyvodiť z toho, čo sme
si doteraz povedali?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

2) SVÄTOŠŤ

Každé **ZLO** je vo svojej podstate **aktom SEBECTVA**, kedy uprednostňujem seba pred iným.

VRAŽDA: obetujem život iného kvôli svojim záujmom;
KRÁDEŽ: privlastním si majetok na úkor iného;
LOŽ: podvediem iného, aby som tým sebe prosperoval atď.

Každé **DOBRO** je vo svojej podstate **aktom LÁSKY**, kedy konám nezištne v prospech iného.

CHARITA: obetujem svoj čas a peniaze, aby pomohol inému;
ČESTNOSŤ: oželiem svoj prospech, ale neublížim a nepodrazím iného;
POCTIVOSŤ: aj za cenu námahy odvediem primeranú prácu, aby som nepoškodil zamestnávateľa, ktorý ma za ňu platí;

**BOH JE DOKONALE DOBRÝ (SVÄTÝ) PRÁVE PRETO,
ŽE JE DOKONALOU LÁSKOU
A JE TEDA DOKONALE NESEBECKÝ.**

2) SVÄTOSŤ a LÁSKA

„Bonum est diffusivum sui!“

– „Dobro sa chce rozdávať!“

(stará filozofická a teologická zásada)

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

3) STVORITEĽ

„Zvelebený je Pán, náš
**Boh, ktorý stvoril nebo
i zem.**“

(Judit 13,18 SSV)

**SVÄTOSŤ
+ LÁSKA
= DIELO
STVORENIA**

**Božia túžba deliť sa
so sebou samým sa
neobmedzila iba na
Neho, ale prejavila sa
aj v stvorení sveta a
človeka, s ktorým
chce Boh zdieľať
samého seba.**

„Bonum est diffusivum sui!“

– „Dobro sa chce rozdávať!“

(stará filozofická a teologická zásada)

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

OTÁZKA

- BOH JE LÁSKA
- BOH JE SVĚTÝ
- BOH JE STVORITEL'

... stačí to na
blaženost?

Rozumná odpověď = 1 dnešní kredit

BLAŽENÝ BOH

Biblia hovorí, že človek je stvorený na obraz Boha.

Ak teda Boh vníma šťastie a nešťastie podobne, ako človek (ktorý je Jeho obrazom a podobou), potom **ÁNO**, Boh musí byť nekonečne a do hĺbky blažený!

LÁSKA

Transcendencia

SVÄTOSŤ

Sebaaktualizácia

Dôležitosť

Spoločnosť

Istota

Prežitie

Oboje „zhmotnené“ v
Trojičnom vnútornom živote
Boha; a v diele stvoriteľstva
smerom navonok.

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

ZHRNUTIE

Boh je pre nás opravdivým
bohom práve preto,
že predstavuje ideál
najlepšieho a
najdokonalejšieho možného
spôsobu bytia a žitia – a
preto sa mu túžime
podobáť.

ZHRNUTIE

Inými slovami:

- **Boh NIE JE našim Bohom** – čiže niekým hodným úcty, lásky, oddanosti,... – **preto, že je všemohúci** a vševediaci a nesmrteľný a veľký a podobne.
 - **Je našim Bohom** a JE HODNÝM našej lásky, úcty a oddanosti, ale aj nasledovania **PRETO, že predstavuje absolútny ideál toho najlepšieho a najskvelejšieho**, čo vôbec môže jestvovať,...
- ... a je našou túžbou a záujmom sa Mu v Jeho svätosti a láske čo najviac pripodobniť!

„Náboženstvo je najväčšia možná podobnosť človeka Bohu“

(Platón)

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
1. ROČNÍK GYMNÁZIA

KONIEC

